

Yöresel Amasya

– Mehmet Fikret ÜNALAN (Kul Fikret) · 13 Temmuz 2011

Bayulursunuz bura
Bura bizim Amasya
Pınardan doldur tası
Vardır elmanın hası

Goyunlar yayuluyor
Yaylanın ötesinde
İşgefem pek yumuşak
Gel seninle paylaşak

İrışan bilme bunu
Zartalaklık hiç sayma
Çoh gamlanma boşuna
Şahanedir Amasya

Böyüklenme sen orda
Altınım var boynumda
Gapılar ganat ganat
Meyvecilik bir sanat

Küfleliği bilmeyiz
Gadaşluğu severiz
Sırtımızda yayuk var
Ayaklarda çaruk var

Diğer yelerden farkı
Yeğnicek bura halkı
Gençle simsim oynaya
Artık mani başlaya

Yeşilırmak Vadisi
Harşena dağ eteği
Birçok uygarlık görmüş
Çok eskidir tarihi

Sanatkârlar, şairler
Yetişmiş şehzadeler
Krallıklara başkent
Elması meşhur misket

Ferhat dağları delmiş
El vermiş bir külünge
Vurmuş dağın böğrüne
Varmak için Şirin'e

Külüng elinden kopup
Gelmiş vurmuş başına
Şirin'de gözyaşları
Ölüm gelmiş yârine

Kayalardan yankılar
Şirin Ferhat'ı arar
Öldüğünü görünce
Kendini dağdan atar

Hem tarih hem doğası
Bir antik kent ovası
Elma, kiraz, şeftali
Bir de meşhur bamyası

Bin dokuz yüz on dokuz
Ata'm çıkmış Samsun'a
Milli Mücadele de
Karar yeri Amasya

Parçalanıyor Vatan
Yirmi iki Haziran
Hazırlanmış düşmana
Amasya'da bir plan

Azmimiz, kararımız
Kurtuluş savaşımız
Amasya'nın tamimi
Millet' in İstiklali

Sonrası malum tabi
Erzurum ve Sivas' da
Kongreler yapılmış
Düşman yurttan atılmış

Tarihe et tanıklık
Krallardan kayalık
Eski ahşap evleri
Şehzadelerin şehri

Su sesiyle, müzikle
Tedavi de bir ilke
Darüşşifa neresi
Bir akıl hastanesi

Bu tepe Cülüş tepe
Saygı var Atatürk'e
Yirmi iki Haziran
Kültür, sanat şenliği

Merkez ilçemiz böyle
Kolay değil hiç öyle
Hem doğayı anlatıp
Hem de tarihten söyle

Gelelim İlçelere
İlk ilçemiz göynücek
Kayalık bir bölgede
Karşısında Çekerek

Doksan sekiz basamak
Ve içinde gizli yol
Gökçeli Kalesinden
Göynücek'e giden kol

Gümüşhacıköy adı
Tarih'in başka tadı
Medrese ve camiler

Birçok tarihi eser

Bedesteni, hamamı
Bir de koyun pınarı
Selçuklu ve Osmanlı
Harika bir mimari

Her tondan var yeşili
Çok güzel mesiresi
Modern bir alt yapıyla
Şarlayuk kır beldesi

Hamamözü İlçesi
İlçelerin incisi
İnegöl dağ eteği
Kaplıcası, pikniği

Kahramanlar içmesi
Bir bağırsak müjdesi
İçenler şifa bulur
Atarlar paraziti

Osmanlı han ve hamam
Paşa hamamı, Taşhan
Yöresel davul, zurna
Merzifon vur davula

Söz meclisten dışarı
Ama işin gerçeği
Dayanıklı ve sağlam
Merzifon' un eşeği

Eski ismi Hakala
Yeni ismi Suluca
Bol suluca bir ova
Fazlası akar çaya

Son ilçemiz Taşova
Ekonomi tarımla

Çoğunlukla ekilen
Tütün, üzüm ve elma

İlçeler burada bitti
Gezmek bizi mahvetti
Kazındıysa mideler
Neler yemeli neler

Ev erişte, domates
Yumurta ve tereyağ
Birazcık yağlı kıyma
Cıbir çorbası enfes

Cıbirı sevmediysen
İç bir çatal çorbası
Yeşil mercimek, yarma
İşte çorbanın hası

Son çorbamız sakala
Un, mercimek, yumurta
Bunu da yemezseniz
Sıra da bakla dolma

Yöre de bamya meşhur
Etsiz bamya yapmazlar
Eğer bamya olmazsa
Sofradan hiç kalkmazlar

Pirinç, ciğer ve fıstık
Hazırla iç pilavı
Doldur kaburgaları
Olsun göbek dolması

Pastırma gağalleme
Madımak ve mihlama
Ahlayıp da oflama
İster ye ister yeme

Mideler bayram etti

Artık canlara yetti
Yüzümüz de perde var
Acep tatlıdan ne var

Amasya'nın elması
Olmaz mı hiç tatlısı
En meşhur tatlıları
Elma, ayva tatlısı

Kalbur tatlı, peluza
Kuymak, şeker böreği
Vişneli ekmekleri
Bir de unutma beni

Kalbur tatlı, hoşmerim
Yersen; gelin parmağı
Yuka, gömlek kadayıf
Ne çokmuş tatlıları

Amasya diyar diyar
Her şeyin bir sonu var
Yemeklerin adı var
Manicenin tadı var

Yine kırk bir yazmışız
Maşallah muradımız
Manici başı derler
Zaten çıkmış adımız

MEHMET FİKRET ÜNALAN

AMASYA YÖRESİNDE KULLANILAN BAZI YÖRESEL KELİMELERİN KARŞILIKLARI

Bayulmak : bayılmak
Yayulmak : yayılmak
İşgede : yufka ekmek
Irıgşan : nispet etmek
Zartalak : patavatsız
Çoh : çok

Gapı : kapı
Ganat : kanat
Yeynicek : tez canlı
Küflek : tembel
Gadaş : kardeş